Muzeul județean Vîlcea, Doc., inv. 333.

Orig. slav, pergament (335×243 mm) deteriorat la îndoituri de rozătoare. A fost chitit în 6. Scris cu negru. Pecetea aplicată peste hîrtie, căzută. Lipsește autograful domnului. Crucea, inițiala „M" și monogramul domnului sînt scrise de Nan cu chinovar.

— Locurile punctate indică textul distrus.

— Data rectificată de noi după divan. Chisar apare ca mare vornic în 1586 decembrie 18. Caligraful Nan, în loc de 7095, a scris „7094". (Pentru Chisar vezi și N. Stoicescu, *Dicționar al marilor dregători din Țara Românească și Moldova, sec. XIV—XVII*, Editura enciclopedică, București, 1971, p. 44).

— Toponimul *Lunca Sorocovenilor* e neindentificat.

— Toponimul Hubavu se păstrează și astăzi, în forma *Obabu*, în comuna Suteşti, în partea de răsărit a satului Mazilii.

— Satul *Suteşti* apare prima dată documentar în anul 1514 august 3 (vezi *Rusidava — Drăgășani*, ms., f. 1248. Constantin Daicoviciu, considera cuvîntul „sută", traco-dac. Vezi *Însemnări despre daci II*, în „Steaua" 1955, nr. 2, p. 120).

— Satul *Călina* se află la nord de Drăgășani și a fost cunoscut documentar în anul 1587 (7096) sept. 7 (Vezi *DIR*, B, XVI, V, p. 325—326, doc. 341. Vezi și *Rusidava — Drăgășani*, ms., f. 1098). Documentul ce am prezentat oferă cea mai veche dată cu privire la acest sat.

Traducere și prezentare de
P. Purcărescu și D. Bălașa

2

1714 (7222) iunie 15 — Ștefan Cantacuzino vvd., domnul Țării Românești, eliberează din rumînia Mănăstirii Bistrița, Jud. Vîlcea, pe Stan Grecescu, feciorul lui Ion din Costești, deoarece el cu toți ai lui n-au fost rumîni la mănăstire, ci oameni slobozi.

Din mila lui Dumnezeu Io Ștefan Cantacuzino voievod și domn a toată Țara Românească dă domnia mea această poruncă a domniei mele acestui om, anume Stan Grecescu, feciorul lui Ion, nepotul lui Iane grecul, cu feciorii lui și cu nepoții lui și cu tot neamul lui ca să fie de acum nainte în pace și slobozi de rumînie de către sfînta Mănăstire Bistrița și de către părintele Ștefan egumenul și de către tot săborul sfintei mănăstiri, pentru că acești oameni slobozi de rumînie și au fost de moșie...[1] Numai mergînd moșul lor Iane grecul de s-au așăzat în satul Costeștii al Mănăstirii Bistriții încă mai denainte vreme, s-au fost întemeiat cu șădearea lui acolo. Și tot au avut pace de rumănie pănă în domnia lui Costandin vodă Brăncoveanul la leat 1713 (7221); iar cănd au fost atuncea, părintele Ștefan egumenul de la Mănăstirea Bistrița și cu călugării de acolo văzănd că șăd de atăta vreme în satul Costeștii și s-au întemeiat cu șădearea lor acolo, ei s-au sculat cu gălceavă asupră-le, năpăstuindu-i cum că sănt rumănii mănăstirii. De care ei știindu-se că nici moșii, nici părinții lor, nici ei n-au fost rumăni mănăstirii, ci au fost tot oameni slobozi și văzănd că pe-ntreg vor să-i înpresoare călugării, să-i rumănească, nu s-au suferit, ci au fost mersu cu călugării de față la divan, înaintea lui Constandin vodă. Și fiind un

www.muzee-valcea.ro / www.cimec.ro

lucru vechi şi dedemult, domnia lui nu le-au putut rumpe judecata din divan, ci au rămas cu călugării în gălceavă până acum.

Deci acum, din voia şi porunca lui Dumnezău viind mazilie lui Costandin vodă, miluindu-ne Dumnezău pre noi cu domnia şi stăpînirea ţării aceştiia, venit-au tot satul Costeştii de s-au întrebat de faţă înaintea domniii mele la divan cu Ştefan egumenul de la Mănăstirea Bistriţa şi cu călugării de acolo. Şi fiind lucru vechi şi dedemult precum scrie mai sus şi neputându-se îndrepta lucrul de aici, am trimis domnia mea pe sluga domniii meale Radul log⟨ofătul⟩ Goran de au mersu acolo la Mănăstirea Bistriţa cu cartea sfinţiii sale părintelui Anthim, mitropolitu ţărăi, de blestem asupra tuturor călugărilor din mănăstire şi asupra bătrânilor satului Costeştilor, cum de vor priimi ei cartea, să-i ia rumăni. Şi călugării nicidecum n-au putut priimi acea carte de blestem, ci înşişi de bună voia lor, împreună cu bătrînii satului Costeştilor au mărturisit cum că acest neam ce scrie mai sus nu sănt rumăni mănăstirii, ci au fost oameni slobozi. Şi au scos Stan şi o carte a unui Veniamin egument din Bistriţa de la leat 1622 (7130), întru carea scriia că moşul lor au fost om strein, venit din Ţara Grecească, şi nemerind la satul Milostea al Mănăstirii Bistriţii, s-au fost însurat acolo şi de acolo au mersu de s-au aşăzat în satul Costeştii, iar nu iaste rumăn, şi de acolo s-au îndireptat.

Şi mai având părintele egumenul judecată cu al[a]ţi săteni din Costeşti tot pentru rumănie şi viind de faţă înaintea domniii mele la divan şi neputându-se îndrepta din divan, i-am dat pă seama sfinţiii sale părintele Antim, mitropolitul, şi iubitorilor de Dumnezău episcopi chir Damaschin al Rămnicului şi chir Iosaf al Buzăului şi pe seama a trei boieri mari ai divanului domniii meale Bunea Grădişteanul vel vornic i Şărban Bojoreanul vel vistiar i Radul, fiul Hriziii vistiar, al doilea vornic, din Târgovişte ca să-i judece. Deci, părintele Ştefan egumenul şi cu tot săborul sfintei mănăstiri au mărturisit şi înaintea aceştii judecăţi cum că acest neam ce scrie mai sus nu sănt rumăni mănăstirii, ci sănt oameni slobozi.

Direpţ aceia şi domnia mea încă am dat această carte a domniii meale lui Stan Grecescul, feciorul lui Ion, nepotul lui Iane grecul, cu feciorii şi cu nepoţii lui şi cu tot neamul lui ca să fie de acum nainte în pace şi slobozi de rumănie de către sfânta Mănăstire Bistriţa şi de către părintele Ştefan egumenul şi de către toţi călugării căţi sănt şi vor fi de acum înainte în Mănăstirea Bistriţa. Mai mult val sau băntuială de rumănie să n-aibă, pentru că s-au îndreptat că nu sănt rumăni, însă capetele lor, făr de moşie, că moşiia Costeştii iaste a Mănăstirii Bistriţii.

Şi altfel să nu fie. Şi ispravnic spusa domniii mele
Iunie 15 zile, leat 1714 (7222).

Urmează monograma domnului în chinovar, semnătura proprie a domnului („Io Ştefan Cantacuzino voevoda") şi sigiliul timbrat. Hîrtie cu filigram (0,455×0,308).

Constantin Conţescul
mare logofăt a citit[2]

---

[1] Loc alb în original.
[2] Ce este subliniat în text, a fost tradus din limba slavonă.

www.muzee-valcea.ro / www.cimec.ro

Pe foaia a doua: „Să să ştie cheltu[ltu]iala cărţii Greceştilor, taleri 15".

Muzeul Judeţean Vîlcea, Doc., inv. 340. Orig.

Comunicat de A.B.

3

1922 mai 24, Cluj. Henri Focillon către senatorul vîlcean Grigore Procopiu, relativ la vizita sa în oraşul Rm. Vîlcea şi judeţul Vîlcea; considerăm locurile văzute ca fiind cele mai frumoase din ţară, inima României şi patria patriei.

Cluj, le 24 mai 1922

Monsieur le sénateur,

Ma femme et moi, nous n'oublions et nous n'oublierons rien de votre chaleureux accueil et de vos belles paroles. La manière dont nous avons été reçus dans votre charmante ville, notre conversation, pleine d'aperçus larges et de grands souvenirs, nos pèlerinages dans les lieux les plus émouvants de ce beau pays, cœur de la Roumanie et patrie de la patrie, enfin tant d'amitié pour la France, — voilà des souvenirs qui restent profondément gravés dans nos coeurs. Si j'ai quelque autorité dans mon pays pour me faire entendre, je m'en réjouis, puisque je pourrai ainsi émouvoir à mon tour mes compatriotes et les éclairer. Mais ils n'en ont sans doute pas besoin, car ils savent quels liens profonds unirent depuis toujours nos deux pays.

Ma femme et moi, nous vous prions d'agréer, monsieur la sénateur, l'expression vive et sincère de notre gratitude et de notre amitié.

Henri Focillon*

Cluj, 24 mai 1922

Domnule senator,

Soţia mea şi eu nu uităm şi nu vom uita nimic din călduroasa primire şi din frumoasele dvs. vorbe. Felul în care am fost primiţi în încîntătorul dvs. oraş, discuţia noastră plină de observaţii largi şi mari amintiri, pelerinajele noastre în locurile cele mai emoţionante ale acestei frumoase ţări, inima României şi patria patriei, în sfîrşit, atîta prietenie pentru Franţa, — iată amintiri care rămîn săpate adînc în inimile noastre. Dacă am oarecare autoritate în ţara mea ca să mă fac înţeles, mă bucur, pentru că voi putea astfel să emoţionez la rîndul meu pe compatrioţi şi să-i luminez. Dar, fără îndoială, ei nu au nevoie, deoarece ştiu ce legături profunde unesc de totdeauna cele două ţări ale noastre.

Soţia mea şi eu vă rugăm să primiţi, domnule senator, expresia vie şi sinceră a gratitudinii şi prieteniei noastre.

Henri Focillon

Muzeul Judeţean Vîlcea, Doc., inv. 316. Orig. francez.
Comunicat de A.B.

www.muzee-valcea.ro / www.cimec.ro